

376 VII/5

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVIII. évfolyam.

1903. Július.

7. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

III. évfolyam. — 7. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soronként: 16 fillér.

Egész oldal (187 cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal » » . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal » » . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen.

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a **MÉHÉSZETI KÖZLÖNY** kiadóhivatala
Kolozsvártt, Magyar-útca 24.

ERDÉLYI MŰZÉUM

191 * 1904.APR. 8.

KÖZLÖNY

J O B B,

6-10

MEGFELELŐBB

és MEGBIZHATÓBB

méhkaptárokat

és méhészeti eszközöket

már nem is lehet ajánlani,

mint aminők

a 18 év óta fönnálló

KÜHNE FERENCZ-féle első magy. keresk. méhtelepen

BUDAPEST, I. ker. Áttila-útca 99. sz. alatt

— k é s z ű l n e k é s k a p h a t ó k. —

1903. évi gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg.

LÉBER GYULA

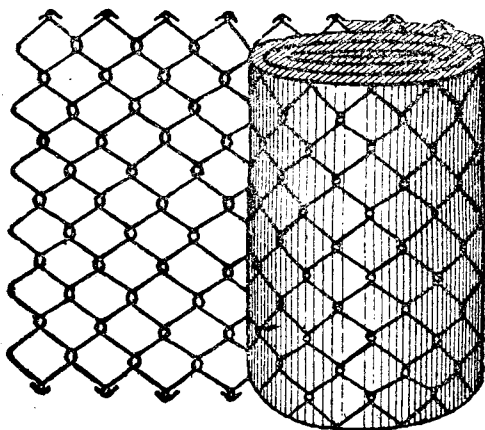
első erdélyi sodrony-szövet-fonal és szitaáru-gyára KOLOSVÁRTT

Egyetem-útca 12. Telefon: 439.

7-12

Ajánlja minden, e szakmába vágó munkáját, úgymint: kertek, sírhelyek, sat. bekerítéséhez való gépfonatait; majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felsővilágossági, magtár- és élőkamra-ablakok rostélyzatát; áthányó-rostákat szér, koks, kavics válogatásához; szikrafogókat gépekhez, zöldre festett légy-szövetet; szelelő- és löhero-rostákat; Backer-féle rostákat és egyébféle használatra vas-réz- és cziinszöveteket; Kruppa-sodrony-szegegyzeteket különféle mintákban; fakeretbe foglalt rostákat és szitákat; ruganyos ágybetéteket (matracz); sodronylábtörlőket.

— Aczel-tüskés sodrony kertek, delelők, sat. bevonásához. — Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Hazai gyáripár Kolozsvártt, *Malom-útca 28. szám.*

A legjobb minőségű

Parkett-ből,

*mely gözzel van ki-
fősve és kissáritva,
nagy készletet tartok
kicsiny és nagy alak-
ban E parkett nedves*

*lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra rakva,
kitünő minőségénél fogva fölötte alkalmas. — Ezenkívül
raktáron tartok legjobb minőségű különböző **kissáritott**
anyagokat, melyekből a legszebb kivitelben készítek
templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.*

*Továbbá: **ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket.***

*Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, kapukat, szoba-buto-
rokat, boltherendezéseket, portálékat tartós anyagból a legjobb
és legszebb kivitelben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos
és részletes fölvilágosítással szolgállok.*

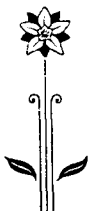
7-12

B. BAK LAJOS, műasztalos.

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

NŐI-FELÖLTŐ ÉS SZÜCS-ÁRU RAKTÁRA

KOLOZSVÁR, MÁTYÁSKIRÁLY-TÉR 8. SZ., TAKARÉK- ÉS HITELBANK-ÉPÜLET.

**Legjutányosabb
.. á r a k ..**

MINDEN IDÉNY UJDONSÁGA
LEGKORÁBBAN ÉS A LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
KAPHATÓ RAKTÁRUNKON

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKET
PONTOSAN TELJESITÜNK.

6-6

**Legjutányosabb
.. á r a k ..**

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FŐTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbútorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlep, javított mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhészpipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhészsipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhevonom b. figyelmét **konyhaberendelési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépeket, ruhamángoló és fácsaró gépeket, kitűnően zománczott lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccaezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

4-12

Ló- és marhanyíró-ollók.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1.-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., köri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Horváth Pál, ev. ref. egyházkerületi főpénztári ellenőr, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Király-útcza 51. sz. czimzendők.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Magyar-útcza.“ czimzendők.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

Kinevezés, áthelyezés.

A földművelésügyi miniszter a Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyéből Gödöllő székhelylyel szervezett új I. sz. méhészeti kerületbe Valló Árpád, okleveles gazdasági gyakornokot nevezte ki vándortanitóvá. A többszörös, szép képzettségű fiatal szakerő kinevezetéséhez örömmel és szíves üdvözléssel gratulálunk.

A Bács-Bodrog-, Csongrád, Heves-, Fásznagykun-Szolnok-, Pest-Pilis-Solt-Kiskun-, Temes- és Torontálvármegyékre kiterjedt I. kerület, mint ilyen, Kiskunfélegyháza székhelyével együtt megszűnt és ebből Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye elvonásával és Temesvár székhelylyel a VIII. kerület alakult meg, hová Kiszely Ede, eddigi I. kerületi vándortanitót helyezték át Kiskunfélegyházáról.

Juliusi emlékeztető.

(Kezdőknek.)

Május hónap, s jórészt junius is a legtöbb vidéken nem kedvezett a méhészetnek. A sok esőzés és különösen az ezzel járó, s ezt követő hűvös időjárás miatt a virágokban nem fejlődhetett méz, a méhcsaládok nem gyarapodhattak. Csaknem az egész országban mindenütt az a panasz, hogy márczius óta nem volt még

rá eset, kogy két egymást követő szép napot élvezhettek volna méheink. Az időjárás már nagyon megunt kelletlenkedése a mézhordást fölötte szűk korlátok közé szorította. Néhol, kivált hűvösebb tájakon a gyümölcsfák, másutt és pedig a legtöbb helyen az akác virágzásának kihasználásától egészen megfosztotta méheinket a sok esőzés. A két jelentős mézforrásból számbavehető gyarapodásuk nem volt a méheknek. A felvidék magasabb részein még junius első felében is napokon át etetni kellett a méhcsaládokat, különben halomszámra hordták volna ki a fiasítást.

Junius végére a legtöbb vidéken *»lekaszálták már a rétet* (és a szénatermő helyeket), *nem hagytak rajt virágot*; juliusban meg már az ország nagy részén aratnak, a mezők virágait latorolja a kasza. Gyakran — és erre az idei esős tavasz és nyárelő után annál inkább el lehetünk készülvé — tartós száraz időjárás következik aztán; s ha jótékony eső nem nedvesíti a szomjas földet, a tikkadó növényzet elhervad, a méhecskék tétlenségre kárhozódnak; a mi könnyen rablásra csábítja őket.

Az időjárás eddigi és ezután várható viselkedése hangos intelem arra nézve, hogy ahol még rajzással bomlanának a méhtörzsek, veszedelmet okozható eszeveszettségüket mindenképpen korlátozzuk, ott pedig; ahol megszűnt már a rajzás, a késői, az apró, silány rajokat egymagukban meg ne tőrjük. Az anyák kifogása után az öreg törzsre is könnyen visszaverhető a raj, s raj és raj is szépen egyesül egymással, kivált, ha első rajt ilyennel, másod-, sat., tehát utórajt utórajjal csapunk össze. Annál szebben sikerül ez, ha egyik népet anyjától megfosztva, 1—2 napig éreztetjük vele az árvaságot, az egyesítendő rajokat pedig langyos híg mézzel megpörmetezzük.

Aki magának hiábavaló munkát, céltalan gondot, vergődést, gyötrelmet, károsodást és boszuságot okozni nem akar, különösen az idén ne tőrje meg a sok rajt, de főképpen a silány, apró rajokat. Aki méhcsaládai számának szaporításában nagyokat lép, sebesen akar haladni, bezzeg gyakran csötlik, sűrűn botlik, hamar belefárad a méhészkedésbe; haszna, öröme nem lesz, gyarapodása fölötte kétséges, a csalódások kedvét szegik.

Kedvezőtlen időjárásban, amikor a méhek gyűjtésre ki nem röpülhetnek, a rajokat etetni kell, különben abbahagyják a fiasí-

tást. A mézelés hanyatlásával pedig szűkítsük a menőkét, nehogy rablók törjenek — kivált a gyöngébb családokra.

Ámha a nyárszakán koronként elegendő eső áztatja a szomjas talajt, a növényzet fölüdül, s újra beáll a jó hordás. A méhésznek ismernie kell vidéke égalji, időjárási és növényzeti ssjátságait; s ha még főhordásra számíthat: szárazság idején etesse méheit, hogy a későbbi, pl. az őszi hordásra, amikor ugyanis a melegebb tájkon a tarlóvirág adja a kitűnő méhlegelőt, méhcsaládai jóerőben maradjanak.

A hegyvidékek hűvösebb tájain éppen júliusra esik a főhordás; hogy az ott méhészkedők hogyan használhatják ki ennek az alkalmát a legokosabban, arról a megelőző számokban emlékeztünk meg. Az ilyen vidékeken még a július első felében jelentkező rajok is begyűjthetik téli szükségleteiket, sőt mézfölösleget is adnak.

Az enyhébb égaljú vidékeken, pl. az Alföldön már nem kedves a júlisi raj; későinek mondják s nem tartják érdemesnek arra, hogy külön befogják és bibelődjenek vele. Azért az ilyen késői raj anyját kifogják, hogy anyatorzséhez vonúljon vissza a nép.

Júliusban nagyon ajánlatos a méhtörzsekkel olyan vidékre vándorolni, ahol gazdag a méhlegelő; fáradozásunkat a méhcsaládok szép gyarapodása és bő mézelése nagyon jól megjutalmazza.

A rajzás megszűnése után vizsgáljuk meg méhcsaládainkat. A gyöngéket egyesítsük; az öreg anyákat cseréljük ki fiatalokkal; az árva népeknek — ha még elég a dolgozóméh — adjunk anyát. Ha a gyöngébb családokat is egymagukban szeretnők megtartani, segítsük föl ezeket fiasítással és mézzel. Amely család üldözni kezdte a heréket, ott rendben van az anya, azaz: párosodott. Az ilyen család kaptárában összegyűlt heréket pusztítsuk mi magunk, ne várjuk, hogy munkájuktól elvonva, a méhek maguk végezzék ezt.

A molylepkéket és kukaczeit elhatalmasodni ne engedjük; ezért tartsuk mindig tisztán a kaptár fenékeszkáját és a kas alját egyaránt. Pókhálót a méhesben, vagy közelében ne tőrjünk. A vályúban mindig legyen víz. A rajzásról és befejeződéséről, a növényzet hanyatlásáról, a mézelés csökkenéséről, sat. vezessünk napijegyzéket!

Gyergyóditró.

Józsa Sándor.

Szemle.

Méhtenyésztési részvénytársaság. A trösztök hazájában alakult a legnagyobb méhészet, részvények alapján. Az alapítóké 250 000 frc., melyből 40 hivatásos méhész (8000 méhesaáddal), 150.000 frc.-ot jegyzett; 32.000 frc.-ot nagybirtokosok és gyárosok jegyeztek. A tervező méhészek 1000 méhesaláddal 25.000 frc. évi jövedelmet akarnak elérni, azaz 100% hasznot. A méhészetek fölállítására a legkedvezőbb államokat jelölték meg, minők: Kalifornia, Arizona, Kolorado, Utah, Texas, Kuba és a Havai sziget. A társulás útján azt is elérni kívánják, hogy a mézet jó áron adhassák el. Az ír méhészek szintén társultak, s a szükséges tőkét a Raiffeisen-féle szövetkezeti bankok útján vélik megszerezni.

Le Progrès Apicole.

Kuba mézexportja hivatalos adatok szerint évenként 200 kocsirakomány, anélkül, hogy a méhészetre kedvező vidékek kihasználva volnának. A sokáig tartó méhlegelő és ennek kimeríthetelensége nagy jövőt ígér az okszerű méhészetnek, s többet volna képes termelni, mint Kalifornia, hol évenként 500 kocsirakomány méz kerül kivitelre.

Gleanings in Bee Culture.

A pók méhpusztítása. A méhesek közelében, sőt sok méhesben magában is tömérdek a pók. Némely pókhálóban 3–4 méhecske is meg van fogva. Lubbock John dr., a híres angol természettudós több pók súlyát gondosan megállapította, azok éhes és jóllakott állapotában, s azt tapasztalta, hogyha a fölnőtt ember hasonló arányban táplálkoznék, 24 óra alatt 2 marhát, 13 ürüt, 10 sertést és 4 tonna halat kellene elfogyasztania.

Bienenwater, Wien.

A méhlegelő javítása. A rajnai tartományi méhészegyesület — közgyűlése határozatából — megkereste a tartományi közigazgatás fejét, továbbá a vasútigazgatóságokat, a mezőgazdasági kamarát és valamennyi gazdasági egyesület elnökeit az utaknak és tereknek a méhtenyésztés fejlesztésére okvetetlenül szükséges befásítása iránt. A kérésnek máris mutatkozik a sikere, amennyiben minden község belső területén nemcsak gyümölcsfákat, hanem akác-, hárs- és juharfákat, valamint mézelő cserjéket is ültetnek. Így pl. Schlebusch községben 300 mézelő fát ültettek.

Leipziger Bienen-Zeitung.

Méhesók.

Hársdombon csöndes visszavonultságban él, egyedüli, de annál nagyobb örömét kedves méhikéinek társaságában lelve, Sonkoly, a törekvő méhész, kit polgártársai a méhek különös kedvelése

miatt állandóan csipkednek, gúnyolnak. Korcsmába csak nagyon elvéte jár, de amikor ott megfordúl, rendszerint ő az élcelődés céltáblája. Kiváltképpen a faluban »Hörcsög«-nek nevezett, veszedő természetű paraszttól, a méhek legnagyobb ellenségétől kellett sok szurkálódást elszenvednie.

»Hallod-e, méhgyötrő?!« — szól hozzá Hörcsög —, ha olyan nagyon szeretnek téged a méhek, akkor meg is csókolhatnának.«

»Bizonyára, ha én akarom« — válaszol Sonkoly.

»Félakó bor lesz érte az áldomás; én fizetem, ha vasárnap délelőtt 11 óraker a méheseden megmutatod ezt nekünk; de mindnyájan látni akarjuk« — veti oda Hörcsög.

»Áll az alku!« — csap rá, kezét nyujtva, Sonkoly, ki alig türtőztethette a fölött való örömét, hogy a sok gúnyolódásért végre keserű boszúval fizethet Hörcsögnek

A kijelölt helyen és időben csakugyan összegyűltek a fogadás tanúi, első sorban persze Hörcsög, ki biztos győzelemre számítva, nagy garral vitte a hangos szót.

Sonkoly szótlánul, fejbólintással köszönt és egy kaptárhoz menve, száját annak menőkéjére illesztette.

»Figyeljete!« — kiáltja Hörcsög — »mindjárt látjuk a dicsőséget.« Amde egyik méh a másik után szép csöndesen ült meg Sonkoly ajkaira, ki száját megelőzőleg kevés mézzel megkente, s nyugodt maradt, még léleketét is csaknem visszafojtotta, mert jól tudta, hogy a méhek így nyugodtan nyalogathatják ajkáról a mézet, s gyöngéd legyintésre elröppennek onnét.

»No Hörcsög, a fogadást megnyertem volna« — szól molsolyogva Sonkoly.

»Persze, persze!« — kárörvendez egy a sok közül — »a borból mi is iszunk!«

Hörcsög a látottakon megilletődve, erőltetett jóképet vág és a jelenlevőket estére meghívja az áldomásra.

A bor jókedvvel élvezett fogyasztása közben azt kiáltja Hörcsög a nyertesnek: »ha egy akó bort fizetsz, a méhcsókot én is megcsinálom!« Sonkoly látszólag vonakodott, hogy a fogadásra annál inkább ingerelje Hörcsögöt, amiben helyesen is számított. Túrelmetlenkedve fakgatózik is Hörcsög: »Áll-e a fogadás, vagy nem?! Ha szúrászt kapok, egy akót fizetek, ráadásul fél mázsa sonkát is adok, hogy annál jobban csússzék a bor«. Átalános helyeslés közben ment bele Sonkoly a fogadásba; s a legközelebbi vasárnap délelőttjét tűzték ki a méhcsókra.

Másnap, mikor már kijózanodott, különös félelem fogta el Hörcsögöt. Nem ugyan a fogadás biztosra vett elvesztése miatt aggódott, ez legkevesebb gondot sem okozott az ilyen tréfát magának megengedő módos és gőgös paraszt fejében; hanem a

méhszúrástól való irtózás gyötörte, kinozta; ettől retteget már előre, hogy szinte verejtékezett. Majd meg abban bizakodott, hogy: ha Sonkoly megtette, ő is megteszi, s bátorságot erőltetve, várta a nagy napot. Amde ajkai ismét remegtek a borzalomtól, mintha a méhszúrás égető fájdalmát érezte volna. Szilárdul hitte, hogy Sonkoly barátságot tart a méheivel; könnyű volt hát neki! De mi lesz ő vele?!

Sonkoly szomszédjának a legszebb sonkát ígérte oda, ha vasárnap előtt kicsalja Sonkolyból annak a titkát, hogy az ajkára telepedett méhek miért nem szúrták meg, miért maradtak olyan szép csöndesen? Sonkoly pedig nem sokáig titkolózott Hörcsög megbizottja előtt, hanem megsugta neki, hogy az bizony nem nagy sor; az egész titok abban rejlik, hogy közvetlenül megelőzőleg igyék az ember jó erős pálinkát és leheljen be a kaptár menőkéjén erősen: a méhek a pálinka szagától kissé megkábúlnak, s egészen megszélidülve odahúzódnak, ahonnan a szag jön.

Hörcsög kedve ennek a hallatára egyszerűbe földerült. A legerősebb pálinkát szerezte meg; a belehelést: no azt majd elévzi ő jól!

Végre elérkezett az óra, mely Sonkolynek azért a sok durva csipkedésért elégtételt adandó volt. Ismét mindenki eljött. Hörcsög — teleszíva magát a »jóból«, büszke léptekkel siet ugyanahhoz a kaptárhoz, melynek lakóival Sonkoly csókolózott. Ő is éppen úgy odabiggyesztette ajkait a menőkére, s a mennyire csak szuszszal birta, egész erejéből belehelt azon, hogy a szájából kiömlő erős pálinkaszaggal a méheket elkábítsa. De mi történik? Alig leheli a másodikat: csipsz-vipsz! — néhány fulánk már az arczába hatol. Ha száz keze lett volna, valamennyivel hadonászna. Annál több méh támad rá! Hirtelen futásnak iramodik, menekül, mennyire csak lábai vihetik; az ingerült méhek egész serege utána! A körülállóknak is bőven kijutott! Pár pillanat alatt tiszta maradt a kert: a közönség mind elinált.

Sonkoly titkolt örvendéssel gyönyörködött azon, hogy méhei a főgúnyolódón és czimboráin méltó boszút állottak érette.

Este senki sem ment az áldomásra; maga, Hörcsög, »a nap hőse« is bezzeg megfeledkezett arról. Az evéstől-ivástól minden kedvük elmúlt; a dagadt fejek, puffadt arcok sajtó fájdalma gyötört mindenkit. Hörcsögnek sem kellett aztán több, ha azt kérdezték tőle, hogy »milyen ízű is a méhcsök?« De Sonkolynek is örökre békét hagyott.

Németből: Teleki.

A mérlegen álló Boczonádi-féle kaptár.

Boczonádi Szabó Imre úr — kinek kaptáráról és rendszeréről a Méhészeti Közlönyben az ő mesterileg forgatott tollából a meggyőzés erejének hatalmával fejtegetett érveléseit figyelmünk teljes lebilincselődésével olvastuk — a nyilvánosság számára mérlegre állított méhtörzsének az ő kaptárában való gyarapodásáról az alább közlött kimutatást küldte be szerkesztőségünkhöz. A gondos figyelemmel napról-napra vezetett följegyzések táblázatát örömmel vettük és készséggel illesztjük be juliusi számunkba. Elismerés és köszönet érette Boczonádi úrnak! A fölötte becses és tanulságos kimutatást kétségtelenül kedvesen fogadják t. méhésztársaink, kik — a szerkesztőségünkhöz érkezett számtalan levélből és főleg téli méhésztéinken és a tavasz óta gyakran ismétlődő gyakorlati tanulmányi összejöveteleinken hallható megnyilatkozásokból itélve — valóságos áhítattal olvastak a Boczonádi rendszerről. — Tudvalevő, hogy Boczonádi úr az ő kaptárából egy-egy törzstől 25 kgr. mézfőlötség elvehetését ígéri. Pedanteriával vezetett följegyzései — úgylátszik — a való készpénzére váltják ezt az ígéretet. Pedig jegyezzük meg, hogy: 1. a mérlegen álló kaptár idei benépesítés, tehát nem megállapodott helyzet, hanem alapvetés, átmenet és ez számbaveendő; 2. az idei egész tavasz és nyárelő — mindnyájan országSZerte ezt keseregjük — mind e mai napig esős, hűvös, mondhatnók hideg volt; hogy egymást követő két napon át vajmi ritka vidéken hordhattak úgy a méhek, mint tartós, kedvező időben Jenni szokott; hogy továbbá az akácvirágzás nem használhatták ki méheink kellőleg, pedig Újpesten, hol Boczonádi úr méhészkedik, az akác adja az egyedüli főhordást; hogy végre rengeteg panaszt hallunk az Alföldről hol — pl. a fővárostól nem messze is — némely jól ismert méhtelegen 40–60%-a pusztult el tavaszra a méhcsaládoknak, s a megmaradtak a tavaszon föletett mézmenyiséget is néhol csak feléből-harmadából adták vissza az idei nyári pörgetéssel. Lehetetlenség tehát, hogy a telt Boczonádi-kaptár rendszere üres legyen. Sokat mondanak azok a néma számok!

Boczonádi úr közlése itt következik:

Van szerencsém az alábbi táblázatos kimutatásban hű képét nyújtani a május 1.-től június 15.-éig tartott időjárás, s az ebből eredt hordási viszonyoknak. A ezután következő kimutatás egy hónapos lesz, vagyis a június 16.-ától július 15.-éig terjedő időközről. — Bizony, rossz időket kellett megérnünk! Mindazonáltal az én erős, népes, nagy méhcsaládaim derekasan dolgoztak; s nemcsak évi élelmi szükségletüket gyűjtötték be az akácvirágzás ideje alatt, de a pörgetőbe is juttatnak 18–20 kgr.-ot.

Hónap és nap	R. hőmérő reggel 8 órákor	A kaptár súlya	Élősúly reggel	Élősúly este	Teljes súly reggel	Teljes súly este	Nappali súlygyarapodás	Nappali súlyapadás	Éjelti súlyapadás	Észrevétel	Időjárás
Apr. 30.		43 ⁵⁰	11 ⁸⁰		55 ³⁰					Belakolás.	Változó, csöndes.
Máj. 1.		"	11 ⁰⁵		54 ⁵⁵			0 ⁷⁵		Kijáró népét elvesztette.	" "
2.		"	11 ⁰⁵		54 ⁵⁵						" "
3.		"	11 ⁰⁵		54 ⁵⁵						" "
4.		"	11 ⁴⁰		54 ⁹⁰		0 ³⁵				" "
5.		"	11 ¹⁰		54 ⁶⁰			0 ³⁰			Eső, zivatar.
6.		"	11 ²⁵		54 ⁷⁵		0 ¹⁵				Változó, csöndes.
7.		"	11 ¹⁰		54 ⁶⁰			0 ¹⁵			Kissé szeles, változó.
8.		"	11 ²⁰		54 ⁷⁰		0 ¹⁰				Változó, csöndes.
9.		"	11 ⁰⁰		54 ⁵⁰			0 ²⁰			Hűvös, szeles, esős.
10.		"	11 ⁰⁰		54 ⁵⁰						Kissé szeles, változó.
11.		"	10 ⁸⁵		54 ³⁵			0 ¹⁵			Szeles, esős.
12.		"	10 ⁸⁵		54 ³⁵						Borongós.
13.		"	10 ⁸⁵		54 ³⁵						Enyhe, esős.
14.		"	10 ⁸⁵		54 ³⁵						Hűvös, borongós.
15.		"	12 ⁹⁰		56 ⁴⁰		2 ⁰⁵			Tartaléklepek beadása.	Enyhe, derült.
16.		"	12 ⁹⁰		56 ⁴⁰					Az akáczirágzás kezdete.	Hűvös, szeles.
17.		"	12 ⁷⁰		56 ²⁰			0 ²⁰			" "
18.		"	12 ⁷⁰		56 ²⁰						Hűvös, szeles, esős.
19.		"	12 ⁵⁵		56 ⁰⁵		0 ⁰⁵	0 ¹⁵			" "
20.		"	12 ⁶⁰	14 ⁰⁰	56 ¹⁰	57 ⁵⁰	1 ⁴⁰	0 ²⁰			Hűvös, változó.

21.	+ 10 ⁰	43. ⁵⁰	13. ⁸⁰	16. ¹⁵	57. ³⁰	59. ⁶⁵	2. ³⁵	
22.	+ 12 ⁰	"	15. ⁹⁰	17. ¹⁰	59. ⁴⁵	60. ⁶⁰	1. ¹⁵	
23.	+ 13 ⁰	"	16. ⁷⁰	17. ⁴⁵	60. ²⁰	60. ⁹⁵	0. ⁷⁵	
24.	+ 13 ⁰	"	17. ²⁵	18. ⁶⁰	60. ⁷⁵	62. ¹⁰	1. ³⁵	
25.	+ 14 ⁰	"	18. ⁴⁵	19. ⁸⁵	61. ⁹⁵	63. ³⁵	1. ⁴⁰	
26.	+ 14 ⁰	"	19. ⁵⁰	22. ⁹⁵	63. ⁰⁰	66. ⁴⁵	3. ⁴⁵	
27.	+ 16 ⁰	"	22. ³⁵	26. ⁴⁵	65. ⁸⁵	69. ⁹⁵	4. ¹⁰	
28.	+ 18 ⁰	"	25. ⁷⁰	31. ⁴⁵	69. ²⁰	74. ⁹⁵	5. ⁷⁵	
29.	+ 16 ⁰	"	30. ⁵⁰	33. ⁸⁵	74. ⁰⁰	77. ³⁵	3. ³⁵	
30.	+ 16 ⁰	"	33. ²⁰	36. ⁰⁰	76. ⁷⁰	79. ⁵⁰	2. ⁸⁰	
31.	+ 15 ⁰	"	35. ⁵⁰	37. ¹⁰	79. ⁰⁰	80. ⁶⁰	1. ⁶⁰	
Jun.								
1.	+ 16 ⁰	"	36. ⁵⁰	40. ⁵⁰	80. ⁰⁰	84. ⁰⁰	4. ⁰⁰	
2.	+ 18 ⁰	"	40. ⁰⁰	43. ⁴⁰	83. ⁵⁰	86. ⁹⁰	3. ⁴⁰	
3.	+ 19 ⁰	"	42. ⁷⁰	46. ⁵⁰	86. ²⁰	90. ⁰⁰	3. ⁸⁰	
4.	+ 14 ⁰	"	45. ⁷⁰	47. ⁰⁰	89. ³⁰	90. ⁵⁰	1. ³⁰	
5.	+ 14 ⁰	"	46. ²⁰	47. ⁴⁰	89. ⁷⁰	90. ⁹⁰	1. ²⁰	
6.	+ 15 ⁰	"	46. ⁹⁰	47. ⁷⁰	90. ⁴⁰	91. ²⁰	0. ⁸⁰	
7.	+ 15 ⁰	"	47. ⁵⁰	47. ⁵⁰	91. ⁰⁰	91. ⁰⁰	0. ²⁰	
8.	+ 14 ⁰	"	47. ³⁰	48. ⁰⁰	90. ⁸⁰	91. ⁵⁰	0. ⁷⁰	
9.	+ 15 ⁰	"	47. ⁷⁵	48. ⁵⁰	91. ²⁵	92. ⁰⁰	0. ⁷⁵	
10.	+ 17 ⁰	"	48. ¹⁰	48. ⁷⁰	91. ⁶⁰	92. ²⁰	0. ⁶⁰	
11.	+ 18 ⁰	"	48. ⁴⁰	48. ⁵⁰	91. ⁹⁰	92. ⁰⁰	0. ¹⁰	
12.	+ 14 ⁰	"	48. ³⁰	48. ¹⁰	91. ⁸⁰	91. ⁶⁰	0. ²⁰	0. ²⁰
13.	+ 15 ⁰	"	47. ⁹⁰	48. ²⁰	91. ⁴⁰	91. ⁷⁰	0. ³⁰	0. ³⁰
14.	+ 16 ⁰	"	47. ⁹⁰	48. ³⁰	91. ⁴⁰	91. ⁸⁰	0. ⁴⁰	0. ²⁰
15.	+ 17 ⁰	"	48. ¹⁰	47. ⁹⁰	91. ⁶⁰	91. ⁴⁰	0. ²⁰	0. ²⁰

Újpest.

Az akácvirágzás általános.

Az akácvirág fogy.

Az akácvirágzás vége.

Csöndes, hűvös, változó.
 Szeles, borongós.
 Nagyon szeles, változó.
 Szeles, változó.
 " " " " " "
 Kissé szeles, változó.
 Kissé szeles; délután kis zivatar.
 Szeles, változó.
 Kissé szeles; zivataros esők.
 Zivataros esők.
 Csöndes, borongós, esős.
 Kissé szeles, borongós.
 Csöndes, derült.
 Szeles, zivataros esők.
 Kissé szeles, változó.
 Hűvös, szeles.
 Csöndes, borongós.
 Csöndes, esős.
 Csöndes, borongós.
 Kissé szeles, esős.
 Esős, változó.
 Csöndes, változó.
 Zivataros esők.
 " " " "

Boconádi Szabó Imre

A méhek közelről való szállítása nyárszakán.

A méheknek nyárszaki közvetlen közelről való szállítását — úgy hiszem — sokan nem ismerik; mások meg megcselekszik ugyan, de helytelenül és kárát vallják. Én sem olvastam erről soha, s mindenütt azt a tanácsot hallottam, hogy a tavaszi kiröpülés megkezdése után ne vigyük máshova a méheket, mert a kijáró munkások egy része régi helyükre tér vissza, ami tény is. Saját gondolatom után indulva, próbát tettem a méhek nyárszaki közelre szállításával és célát értem. Eljárásom a következő:

Este, mikor valamennyi méh hazatért már és lakásába behúzódott, a kaptár menőkéjét a tolokával elzárjuk és kézben, vagy rúdon haza, avagy a kívánt helyre visszük a törzset, hol hűvös, sötét helyen (kamrában, vagy pinczében) 48 óráig zárva tartjuk. Hogy vízben hiányt ne szenvedjen a nép, s fogságát is békével tűrje, de az új helyen való maradást is annál inkább biztosítsuk: a szállítás előtt a hátúlsó keretek közül 2—3 lépben vizet adunk a törzsnek.

A 48 óra eltelése után óvatosan, csöndesen, a legcsekélyebb rázkódtatást is lehetőleg kerülve, állandó helyére visszük a kaptárt. A nép lecsöndesülése után a tolokát kissé kihúzzuk, azaz: némileg megnyitjuk a menőkét, s 5—6 napig úgy hagyjuk, majd egyre tágíthatjuk

Az áthelyezett törzset a kitevés után való napon figyelemmel kísérve, azt tapasztaljuk, hogy a kiröpülő méhek egytől egyig szépen visszatérek, mintha mindig ugyanazon a helyen laktak volna.

A leírt módnak a betartása mellett a méheket a nyár bármely szakán a legközelebbi helyről is minden veszedelem, vagy kár nélkül bátran szállíthatjuk.*

Kőrösladány.

Lengyel Károly.

Nemzetközi méhészeti kiállítás Bécsben.

(Folytatás.)

A méznek a bécsi kiállításon látott rengeteg sokfélességű fölhasználásáról való megemlékezéssel és a külföld példaadását követendőnek tartó meggyőződésemmel kifejezésével, főleg pedig azzal a megjegyzéssel, hogy e tekintetben még roppantúl hátra maradtunk, nem mondtam egyszersmind azt is, mintha mi semmit sem értenénk e dologhoz, vagy mit sem mutattunk volna be a bécsi ki-

* Rég idő óta tanítjuk ugyan a méhek közelből való szállításának ezt a módját is, mely több munkában meg is van írva, mindamellett nagyon is időszereűnek tartjuk a t. munkatárs becses közlésénck — kivált a kezdőkre való tekintettel — helyet adni. — T.

állítás. Ellenkezőleg! Olyan mézes készítményeink voltak ott, amelyek az ingyenczkedésben eltompúlt izlésnek is kellemes élvezetűek és hozzájuk fogható az egész kiállításon nem kaphattunk volna. *Ambrózy Béla báró* mézzel készített híres borai pl. a magyar osztályt látogató legfényesebb magas vendégeknek — kik pedig a fölségesnél jobb borok különféleségeiben móddal válogathatnak — annyira lángra gyujtotta a kedvét, hogy a kiállítás zsűrijének a bor elbírálása végett izelítőül is alig-alig, hogy maradt a palackokból. Így jártak *Tóth Jánosnak*, a gödöllői állami méhészeti gazdaság vezetőjének a pompás mézesborai és különleges »mutorium«-a is a kiállításon. Mézestészták készítésében híres ügyességű neje fejedelmi asztalokra méltó remek mézessüteményeiből pedig — melyekre annál kellemesebben ízlettek a pompás borok, néhány ládikával küldött *Tóth Jánosné ő nagysága* a magyar osztály vendégeinek megkínálása végett a bécsi kiállításra, de már a negyedik napon egy szemernyi sem volt abból.

Eszembe jut itt, hogy a mi milleniumi kiállításunkra az én feleségem is olyan mézessüteményt készített, ami felől *Ambrózy-Béla báró úrtól* azt a kedvesen esett értesítését kaptuk, hogy a kiállítási zsűri a kóstolgatással mind elfogyasztotta

Tudunk hát mi nemcsak olyan, hanem pompásabb mézes készítményeket is produkálni, mint az osztrák, a svájci, meg a németországi méhészek; ámde abban vagyunk még roppant messze a külföldtől, hogy nálunk csak itt-ott szokás ez a »jósokás«, míg a külföldön egészen általános, közfogyasztási czikkekké váltak a mézes készítmények, s ezek és különösen a méz mindennapi szükséglet a családok asztalain.

A kiállítási épület középső, térséges csarnokában, a főbejáratl szemben egy osztrák falu kedves képe tárult a szemlélő elé. Lakói többnyire méhészettel foglalkoznak. A hegytövében meghúzódó falucskán áthömpölygő patakon magasra emelt híd vezetett át, melyről szép kilátásban gyönyörködhetnek a kiállítás vendégei. A hegyek közül lefutó patak völgye a falu előtt elterülő térséggé terjeszkedett ki, melyre dús méhlegelőt varázsolt a rendezők ügyessége. Élő mézelőnövények, cserjék és bokrok, réti és mezei virágok természetes szép tarkaságán kellemesen merengett az ember szeme. A méhek kitömött, vagy egyébként preparált ellenségei a medvétől kezdve a gyílig sem hiányoztak a sziklás, bozotos ligetben. A falucska első házikói jobbról-balról valóságos méhésztanyák voltak, előttük, vagy körülöttük fölállított hegyvidéki méhtelekkel és méhszínekkel. A legszűkebb ház nyitott ablakában mézes zsemlyével, mézes italokkal és egyéb ízletes mézes készítményekkel kínálgatta a házaspár a kiállítás látogatóit.

A méhészfalu előtt elhelyezett üveg födelű asztalokban ropant érdekes muzeumi régiségek szemlélésében mélyázhatott el a lelkünk. A méhészetre vonatkozó legrégebb írott emlékek drága kincsei voltak azok, köztük 4 lap papirusz, egyiptomi hieroglifek, asszír, káld, sat. írások mind-mind a méhészetről. A fölötté becses régiségek a bécsi udvari muzeum kincsei voltak. Mennyire vágyott a lelkem minden betűjét megérteni e régiségeknek!

Fzzel egy csoportban nagyon szép gyűjteményes kiállítások helyezkedtek el, köztük sok tudományos kísérleti dolog, majd Bécs város élelmiczikkeket vizsgáló intézményének a méz, viasz és az ezekből készült produktumok vizsgálására szolgáló berendezkedése. Boldog bécsiek! Mikor érjük mi el, hogy a méhtermékek valódiságát és tisztá eredetiségét így ellenőrizzék, a méhészek érdekeit ekként oltalmazták a mi hatóságaink?!

A falu előtt egyik oldalon a mézelő méh és rokonainak elterjedését a földkerekségen ábrázoló térképek érdekességén szívesen legeltettük szemeinket. A térképek alatt volt állványokon még érdekesebb látnivalók szemlélésébe merültünk. A méh rokonainak, a Braziliában és az ázsiai Indiákban elterjedt meliponáknak két remek szép építménye és a melipona fajainak, valamint egyéb méhrokonoknak és a méhek rovarféle ellenségeinek, az utóbbiak garázdálkodásait is. feltűnő becses és nagyon tanulságos gyűjteménye volt az.

A főbejárattól balra a jobberzést sértő gyűjteményét láttuk a méh apróbb emlős-, madár- és hüllőféle élő ellenségeinek, köztük a szegény fecskét is kalitkában. Méltatlankodó fölháborodással haladtunk tovább ettől az állatkínzástól, aminek sem gyakorlati szempontból, sem tudományos tekintetéből annyira semmi köze a méhészeti kiállításához, hogy a méhek közt, vagy lakásukban és szerzeményükben, a lépben és mézben jelentősebb károkat okozó méhellenségeket az utolsó paraszt méhész is közvetetlenséggel nagyon jól ismeri; amazokat az állatkákat pedig, melyek itt-ott kapkodnak el egy-egy méhet, egy csöppet sem ízléses dolog élvez, rabsággal és életrendjük, ösztönük elfojtásával kínozza kiállítani.

A csarnok közepére helyezett üveges szekrényben láttuk a kiállítók jutalmazására és kitüntetésére szánt remek szép dísz tárgyakat, ékszereket, aranyokat, s arany-, ezüst- és bronzérmek sokaságát; köztük a király 50 db 8 forintos aranyból álló adományát, s az uralkodóház tagjainak egy arany- és több ezüst dísz tárgyát, továbbá egyesületek és egyesek szintén ezüsből készült és egyéb dísz tárgyait, valamint aranyórát sat., miket mind a kiállítók jutalmazására adományoztak.

Az emeleti helyiségben a méhészeti irodalom termékei, továbbá tanítási szerek, tárgyak, preparátumok, kimntatások, grafikus

táblázatok, térképek és hasonló dolgok változatos, becses és tanulmányos gyűjteményei voltak szép rendezéssel fölhalmozva, miket a szorgalom és ügyszeretet szedegetett össze a legrégebb emlékeken kezdve a mai produktumokig.

Ha még megjegyzem, hogy egyes kaptár- és méheszeti eszköz-készítők sokban csinos és hasznos, de másrészt mások nemcsak nélkülözhető, sőt fölösleges vásári tárgyaik bemutatásával és nagyhangú dicsérgetésével, mások megint méhészeti kiállításra éppen nem való dolgoknak a látogató közönséget ostromló erőszakos kínálgatásával, a kiállításokon megszokott üzérkedésekkel töl töttek be, özönlötték el a főépület csarnokait: a kiállítás belső részével — bár futólagos áttekintésben és hiányos leirással — végeztem volna. Csupán az élőméhek, kaptárok, méhesek és méhszínek kiállításának a rövid ismertetése és a bemutatott dolgok értékelése volna hátra.

Föl kell azonban még emlitenem, hogy a főépület egyik melléktermében, hol a méhészek kongresszusát tartották, jeles szakférfiak — köztük Dzierzon dr. is — napról napra érdekes előadásokkal emelték a bécsi napok jelentőségét. Kár, hogy a komoly munka, a szakkérdések fölött folyt eszmecsere után a méhészethez és művelőihez nem méltó üres silányságok, vásári bodékba való léhaságok, holmi tinglik-tanglik is szintén csaknem mindennapiak voltak az előadó teremben. Ügylátszik, a német vér megkívánja az ilyen zajos szórakoztatást, melynek sületlen, lapos furcsaságain csupa ízetlenséget talált a mi parázsélethez szokott, s a mulatozásban és szórakozásban is férfias kedvderítést keresni szerető lelkünk.

A kiállítási helyiség tágas parkozott udvarán állították föl a kasok és kaptárok rengeteg különféleségét, továbbá néhány tönk-kaptárt, több méhszínt, pavillont, dúczot, anyanevelőt, figyelőkap-tárt, köztük egy érdekes különlegességet, mely külsőleg közönséges fonott parasztkasnak látszott, de alatta üvegharangban lakott a szép, erős méhcsalád. Az üvegharangot burkoló fonott köpeny leemelésével az egész méhtörzs és építménye köröskörül pompásan látható volt. Kétségtelenül megfigyelési célra szolgált ez a különlegesség; hogy a tenyésztés szempontjából megfelel-e, arról ne vitatkozzunk. A méhlikások csoportjában láttuk még a vándorlásra szolgáló berendezkedéseket, mint: egy-két vándorszekeret, vándorsátort, sat., melyek között az eddig ismert dolgoknál újabbat, czélszerűbbet, jobbat nem mutattak be.

A kaptárok roppantúl eltérő különféleségének legtöbbje a méh természeti szokásával, megszokott elhelyezkedésével, — hogy úgy mondjam: fészekrakása közben követni kedvelt ösztönével, szerzett kincse, a méz elraktározása körül megnyilatkozó sajátos gondosságával homlokegyenest ellenkező rendszerű volt. Mennyit

beszélünk, fáradozunk, teszünk, iparkodunk azon, hogy a méhcsalád természetes elhelyezkedésének, ősi szokásának, fejlődési ösztönének, gyarapodási vágyának a kaptárrendszer megalkotásával útját ne szegjük! S ime, a bécsi kiállításon, hol a nagyképűsködni, fontoskodni szerető Nyugat mutatta be gyakorlatát, csaknem egyetlen egy olyan, a tökéletességet leginkább megközelítő kaptárrendszert nem találtunk, mint a mienk. Csupa lehetetlenségek, hiábavaló elméleti okoskodások, czéltalan erőlködések, üres próbálgatások voltak a külföld kaptárrendszerei. Egyöntetűséget, megállapodást, bizonyos követendő irányt nehogy egyik-másik állam méhészetében, de még csak az egyes tartományok, vagy vidékek, sőt a szomszédos méhészek között se találtunk. Határozottan merem állítani, hogy a külföldön használatos kaptárrendszer éppenséggel nem egyéb, mint rabigába való erőszakos kényszerítése a szabad mozgást fölülte kedvelő és föltétlenül követni vágyó méhnek. A bemutatott kaptárok zöme — lett légyen az álló, vagy fekvő rendszerű — csaknem csupa keskeny, szűk, vagy alacsony elnyúltság, ellaposodás. Hol és hogyan lehetséges ott az a természetes fejlődés és gyarapodás, mit az emberi beavatkozás erőszakát még nem nyögő az a méhtörzs mutat, mely a fa odvában, a szikla üregében ősisége fékezetlen eredetiségét szüzsies természetességgel, háborítatlan kedvtelésben, ösztönének élve, szabadon kifejthet?! Nem azt mondom ezzel, hogy menjünk vissza az erdei méhészkedésre és ne igyekezzünk emberi gondolkozásunk, szándékaink, célunk és akaratumk érvényesülésének eszközévé tenni a méhet; de igenis ragaszkodom ahhoz, hogy: ha beleavatkozunk a természet dolgaiba, igyekezzünk annak utánzásával legalább a részéről kijelölt úton haladni. Ilyesmit a kaptárrendszereknek a bécsi kiállításon történt bemutatásában — a magyar osztályt kivéve — absolute sehol nem láttunk.

(Vége következik.)

Teleki.

A tökvirág etetésének eredménye és szedésének módja.

Lengyel Károly, kőrösladányi tanító úr, kiválóan buzgó méhésztársunk, ki ügyes tollából eredő sok jótanácscsal szolgálja e lapok hasábjain is a méhészet fejlesztését, miként szives olvasóink előtt is ismeretes, a természetes virágpor pótlásával elért szép eredményein fölbuzdúlva, Közlönyünkben a virágpor szedésének és etetésének módját néhány alkalmoszerű közleményben leírta, hogy különösen az olyan vidéken, hol a természet későbben, vagy kevésbbé bőven adja tavasszal méheinknek a virágport, a méhészetet ennek a pótlására serkentse, buzdítsa. Ezzel az alkalommal is

ügyünknek kíván használni, amikor a virágpor etetésének eredményéről és a tökvirág szedésének a módjáról az alább közlöttek írja. Becses munkálkodásáért köszönetet mondva, átadjuk a helyet az ő hasznos közleményének.

A virágporral való etetést február 27-én kezdtem. Az 50 cm. hosszú vályúban félliter port tettem ki előbb közel a kaptárok elé, később 7—8 méter távolságra egy fára helyezvén a vályút. Öröm volt látni, mit műveltek a méhek! A vályú alig látszott a méhecskéktől. A port egy egy kaptárba 10—12 vitte be egyszerre.

Később megvizsgáltam a kaptárt Ily meglepetést nem reményltem volna; ilyet még nem láttam! A hátútsó keret egyik oldala telisded tele volt rakva hímporral, a másik oldala mézzel; a második keret közepén fiasítás, körül rakva szintén hímporral; azon túl fiasítással egészen telt keretek.

Ennyi virágport soha nem láttam, csupán álnyás, vagy árva népeknél, de nem olyan elhelyezéssel.

Félliter por 4 törzsnek a föntírt időtől márczius 24-éig elég volt, s eddig szépen is hordták; de márczius 25-én a kajszin virága teljesen kinyílt, s ekkor már csak 3—4 méhecske tévedt a vályúra és valamicskét fölshedve, tovább ment a virágra, s többé felé se nézett a vályúnak egy se. Kell-e szebb eredmény, mikor félliter porral 4 törzs 3 nap híján egy hónapig beérte?!

Megjegyzem, hogy erdő nálunk is van; ennélfogva jó időjárás esetén februárban már találunk méheink hímport a természetben, márcziusban meg már bőséggel, s a vályúban kitett virágport a kajszin virágzásáig mégis nagy szorgalommal hordták.

Ennek a tapasztalása arra int, hogy a virágpor etetését ezentúl se mulasztsszam el. Némely virágpor szedésének a módját a Mész. Közl. múlt évi számaiban írtam le; ezúttal a tökvirág szedéséről szólok rövidesen.

Tudvalevő, hogy a töknek kétféle virága van; az egyikben csak a porzók vannak, a másikon csak a termő. Hogy tehát a termésben kárt ne okozzunk, csakis a termékletlen virágból szedhetünk, vagyis azokból, amelyekben a porzók vannak.

A leszedett tökvirágot takaréktűzhelyen, vagy kenyérsütés után a kemenczében, tepszibe fektetett papiroson jól megszáritjuk, azután mozsárban megtörve, átszítáljuk és papiroszacskóba téve, az etetés idejéig száraz helyen tartjuk.

Az etetési eljárás ugyanaz, mint a kukoriczazászló virágporáé (lásd: a Mész. Közl. 1902. évfolyamán 179. oldalán!), sőt azzal keverve is használható.

Kőrösladány.

Lengyel Károly.

Különfélék.

A magyar, német és osztrák méhészek 48. vándorgyűlését és az ezzel kapcsolatos méhészeti kiállítást az idén Strassburgban tartják meg. Igyekezzünk méhészetünkkel — jó hírnevünkhöz méltóan, s annak továbbterjedése és megszilárdulása érdekében, tehát a magunk javáért — ott is résztvenni. Bejelentési ívet és részletesebb tájékoztatást Demler J., bizottsági elnök Strassburgban mindenkinek készségesen küld.

Jóizű. Sándor János, udvarhelyvármegyei, szenterzsébeti gör kath. lelkész szenvedélyes, jóhírű méhész, ki ezt a hasznos és nemes foglalkozást meleg szeretettel igyekszik körében terjeszteni. A szentatya kedvelt kis munkásai szorgalommal szedegették a mező hímes virágainak kelyheiből a drága kincset. Ott legelésztek a falu libuskái is és az egyik mohó kis liba olyan virágba kapott, amelyiken a méhike szürcsölgette az édes nedvet. A megszorult méh ijedtében torkon szúrta a libuskát, amitől a pecsenyejelöltnek megdagadt a torka és mind a ketten elhaltanak. A méhikét nem reklamáta volna a tisztelendő úr; 100-on felül való kasában maradt még neki elég. De már a libuska pénzt ér, nem röpköd millió számra, mint a szentatya méhei! Elpusztulásáért patáliát csapott ifjabb Szakács János uram, s csetepatéval követelte a papon a kártérítést. És mert méhei cselekedeteért nem érezte magát felelősnek a tisztelendő úr, Szakács János a törvényre vitte a dolgot, mert igazságát nem hagyja bitangba a székely. A szenterzsébeti bíró nem jogvégzett öre az igazságnak. A paragrafust az esze diktálja, azért nem akad baja vele soha. Ha törvénytudó volna, zavarba esnék erre a jogesetre. Így: nem esett zavarba Harmadik bajszsodorintásra már ki is mondta az ítéletet: „Igaza van kendnek, Szakács János, ha a libája árát követeli, mert a liba a kendé volt. Hogy a méh gazdáján követeli a libája árát, abban is igazsága van kendnek, Szakács János. Ha tehát be tudja kend bizonyítani, hogy csakugyan a tisztelendő úr méhe volt az, amelyik a kend libáját megölte és nem valami idegen, idevetődött méh, akkor ítélem, hogy a tisztelendő úr fizesse meg kendnek a liba árát. Bizonyí:son hát kend, Szakács János!”

Bizonyos, hogy Salamon király óta keményebb jogesetet fényesebben meg nem oldottak, mint ez a jókoponyájú székely öre az igazságnak.

Szakács Jánosnak megnyúlt az arcza, mert a méhen nincs „billog“, így hát bizonyítani sem tudott. De mert az igazát — természetesen! — nem hagyhatja, apellált a székelykeresztúri járásbíróshoz. Vajjon találnak-e ott a jeles porre külön megoldást a szenterzsébeti bírónál?

Korai rajzás. Hidvég, háromszékvármegyei községben Petke Károly jegyző úr ügyes szakértelemmel mintaszerűen gondozott méhtörzsei május 8-án megkezdették a rajzást. Még az Alföld melegebb déli vidékein is ritkaság ez az idén. Korai rajzás: biztos gyarapodás. Mindenesetre a gazda odaadó úgyszeretetét dicséző kedves jelenség ez.

Szabó Sándor, felsőtömösi (Brassóvármegye) máv. állomási főnök úr pedig azt írja, hogy 806 méter tengerszin-magasságban levő méhesén egyik-másik törzse már májusban a mézűrt is megtöltötte. Aki okszerűen vetette meg méhészetének alapját és méheit okosan gondozza: Petke és Szabó urakéhoz hasonló örömei telnek a méhészkedésben.

Helioson. A bécsi nemzetközi méhészeti kiállításon ez alatt a név alatt valami kozmetikus olajnemű folyadékot mutatott be Hladky Károly, s a méhszúrás, szúróg- és rovarcsípés ellen, valamint égett és forrázott sebre nagyon ajánlotta. A méhszúrás ellen szavahihető méhészeti szaktekintélyek állítása szerint -- a szúrás után azonnal használva — föltétlenül hat, a megszúrt és vele bekenet hely absolute sem föl nem dagad, sem nem fáj. Kapható Hladky Károlynál Bécsben, XVII., Pálffy-útca 20. sz. alatt. Egy üveg ára használati útasítással 1 korona.

Méhészeti előadások júliusban.

Az I. kerületben : 8.-án a vadászerdői erdőőri szakiskolánál, 9.-én Vadász-erdő községben, 11.-én Kepeden, 12.-én Rakoviczán, 13.-án és 14.-én Szentandrásán, 15.-én és 16.-án Orczyfalván, 17.-én Újaradon, 19.-én Albertin, 20.-án Pilisen, 21.-én Monoron, 22.-én Üllőn, 23.-án Gyömrőn, 24.-én Mendén, 25.-én Maglódon, 26.-án és 27.-én Kispesten, 28.-án Piliscsabán.

A II. kerületben : 6.-án Vönöczkőn, 7.-én Zalaegerszegen, 8.-án Bakon, 9.-én Muraszerdahelyen, 10.-én Csáktornyan, 11.-én Stridón, 12.-én Kottorin, 13.-án Letenyén, 14.-én Becs helyen, 15.-én Tótszentmártonban, 16.-án Gelsén, 17.-én Zalaszentmihályon, 18.-án Pölöskén, 19.-én Zalaszentivánon, 20.-án Zalaerdődön.

A III. kerületben nem lesznek előadások; Valló János a gödöllői állami méhészeti gazdaságban tesz szolgálatot.

A IV. kerületben : 8.-án Muzsalyon, 9.-én Benében, 10.-én Kovászón, 11.-én Sárosoroszin, 12.-én Csetfalván, 13.-án Haláboron, 14.-én Gecsén, 15.-én Macsolán, 16.-án Asztélyon, 17.-én Surányon, 18.-án M.-Garpán, 21.-én Aszalón, 22.-én Nagykinizsen, 23.-án Hernádkércsen, 24.-én Felsődobszán, 25.-én Abauj-szántón, 26.-án Czéczen, 27.-én Vizsolyán, 28.-án Vilmányon, 29.-én Zsadányban.

Az V. kerületben : 13.-án Szatmáron. 14.-én Szinyérváralján, 16.-án Bikszádon, 17.-én Avasújvároson, 18.-án Sárközújlakon, 20.-án Nagybányán, 21.-én Misztótfalun, 22.-én Felsőbányán, 23.-án Sándorfalun, 24.-én Dióshalmon, 25.-én Erdőszádán, 26.-án Somkúton, 28.-án és 29.-én Sarmaságon.

A VI. kerületben : 9.-én Nagybarcsán, 10.-én Alpestesen. 12.-én Vajdahunyadon, 13.-án Csolnokoson, 14.-én Alsószilváson, 15.-én Hátszegen, 16.-án Óraljaboldogfalván, 18.-án Petrozsényben, 19.-én Lupényen, 21.-én Krivádián, 22.-én Pujon, 23.-án Borbátvízen.

A VII. kerületben : 13.-án Korpádon, 15.-én Köpeczen, 16.-án Szárazajtán, 17.-én d. e. Zalánpatakon, d. u. Zalánban, 18.-án d. e. Kőröspatakon, d. u. Mak-sán, 19.-én Dálnokon, 20.-án d. e. Alsócsernátonban, d. u. Márkosfalván, 21.-én d. e. Teleken, d. u. Pákéban, 22.-én Kőrösön, 23.-án Gyulafalván, 24.-én d. e. Zabolán, d. u. Szentkatolnán, 25.-én Szárazpatakon, 26.-án Kézdivásárkelytt, az árvaháznál, 27.-én Feldobolyban, 28.-án Nyénben, 29.-én Nyárospatakon.

Kovács Antal, méhészeti felügyelő.

Tartalom: Kinevezés, áthelyezés. — Juliusi emlékeztető. *Józsa Sándor.* — A mérlegen álló Boczonádi-féle kaptár. *Boczonádi Szabó Imre.* — Nemzetközi méhészeti kiállítás Bécsben. *Teleki.* — A méhek közelről való szállítása nyár-szakán. *Lengyel Károly.* — A tükvirág etetésének eredménye és szedésének módja. *Lengyel Károly.* — Szemle. — Méhcsók. — Különfélék. — Méhészeti előadások júliusban. *Kovács Antal.*

Apró hirdetések.

Mézpörgető, méztartó bádó-gédeny

jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás- király- útca 4.) Ugyanő elvállal *minden- mű bádogos munkát. Javításokat*

jutányos áron, pontosan teljesít. Ár- jegyzéket kívánatra bérmentve küld. (7—12.)

Műlépet saját tiszta méhviaszomból legolcsóbban szállítok. **Szabó Balázs,** méhészt, **Szatmáron.** (3.—3.)

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzékemet kiki megszerezheti. Alfúrt czég a többek között készit

zománczozott bádog mézpörgetőgépeket alsó, vagy fő ső haj- tással 2—8 keretre, 16 koronától kezdve, a legjobbknak ismert miaőségben. (Részletesebb leírás az árjegyzékben). Továbbá:

gőz-viasz- és mézolvasztókészülékeket vascsavarral járó erős sajtoló berendezéssel 22 koronáért. A készülék gyümölcssajtólásra is nagy- on alkalmas.

Ajfonsus-féle műlépeket teljesen tiszta méhviaszból készíték. Szab- badalmazott és sokak nyilatkozata szerint a legjobb műlép. A belföldön kizárólag nálam kapható, még pedig kívánt nagyságban **kronként 4 kor 50 fill.-ert; 3 1/2 kor. 16 kor. 20 fill.** Ismét elárúsitóknak árengedmény. A műlép beragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz melléklék.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádogsávokon függenek. A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. **Darabja 6 kor. 60 fill.** Bővebbet az ár- jegyzékben.

„Universal“ etetőkészülék híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható. Továbbá: **füstölőkészülékek, arcvédők, méhészköztűk, födelező kések, boronák, Gerstung- és Preusz-féle anyakalitikák, keretléczek, rajfogók,** szó- val minden méhészeti eszköz nagy választékban.

SIMMICH FR. első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelepe. **JAUERNIGBAN, Osztrák-Szi ézlia.**

Elsőrendű kitüntetések, Temesvárt és Teschenben 1902-ben **arany- érmet** nyert. 3.—12.

HOL kaphatók a legolcsóbb keretléczek és négyes Mayer-kaptárok ?

PICZEK ALAJOS méhésznél, Farkashidán, u. p. **Keresztúr** (Pozsonyvármegye). 100 drb 1 méter hosszú **keretléc,** 25 mm. széles, 5—6 mm. vastag, 3 oldalon gyalulva 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapesokkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen felszerelve, befestve, kákával bélelve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dúcz) pontosan készítve, teljesen felszerelve, befestve és ki- vülről kákával csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár (Christ-féle) 3 ládikával 30 keretel, tetővel, fenékkal, 1 1/2 hüvelyk vastag deszkából készítve, teljesen felszerelve 5 K. — Az árak Farkashidán értendőek. Elvállalok e szakba vágó más asztalosmunkákat is a legolcsóbb áron. 4.—12.

Hazai gyáripár Kolozsvártt, *Malom utca 28 szám.*

A legjobb minőségű

Parkett-ből, *mely gőzzel van kifőzve és kiszáritva, nagy készletet tartok kicsiny és nagy alakban. E parkett nedves lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlóra rakva, kitűnő minőségűnél fogva, fölötte alkalmas. — Ezenkívül raktáron tartok legjobb minőségű különböző **kiszáritott anyagokat,** melyekből a legszebb kivitelben készítek **templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.***

*Továbbá: **ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket.***

*Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, **kapukat, szoba-butorokat, boltberendezéseket, portálékat tartós anyagból a legjobb és legszebb kivitelben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos és részletes fölvilágosítással szolgálok.***

9—12

B. BAK LAJOS, műasztalos.

Kaptárok. Orsz. Méretű egyes 6 kor., kettős 11 kor., hármas 16 kor., négyes 21 kor., ötös 25 kor., hatos 30 kor. **Mayer-dűcz** állvánnyal tetővel 6 családra 48 kor. 8 családra való dűcz orsz. méret szerint, állvánnyal, tetővel 54 kor. Liebner-méret szerint ugyanezen az áron.

100 drb keretnek való lécz 90 cm hosszú, 5 mm. vastag 2 kor. — 100 drb 110 cm hosszú 2 kor. 40 fill. — 100 drb 130 cm. hosszú 2 k. 60 fill.

A fönt elősorolt kaptárok mind kettős falúak, elől zsaluzva, a két oldalon simán deszkával burkolva, az oldalközök polyvával kitömve, 30 félkerettel, ablakkal (üveg nélkül), röpdődeszkával, tolókéval, s 10 cm. szé es és 25 cm. hosszú anyarácscsal felszerelve. Az ablakot kívánatra beüvegezem, vagy rostaszövevel bevonom, melyért külön 40 fillér fizetendő. A szállítás költségét a megrendelő fizeti. **Meg nem felelőért a pénzt visszaadom.** A szállítás a pénz előleges beküldésére, vagy utánvétellel történik. Előre beküldésnél fuvarlevéire 22 fillér csatolandó az összeghez. **VIDA LÁSZLÓ,** méhész **KARCZAGON** (Jász-Nagykun-Szolnokvármegye) 4.—6.

— 1903. évi árjegyzéket kívánatra ingyen küld —

6—6

BÁRÓ ROTH SCHÜTZ

az osztr.-magy. birodalomban legrégebb

kereskedelmi méhtelege

WEIXELBURGBAN (Krajna).

Szállít keretes kaptárokat és parasztkasokat, valamint méhcsaládokat, továbbá zománczozott mézpörgető gépeket és mindenféle eszközt a legolcsóbb árakon.

CSINTALAN GYULA orgona-, zongora- és harmonium-készítő
KOLOZSVÁRT. Lakása: Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyiség
Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátul az udvaron.

Elvállalok orgona készitést, minden nagyságban, minden kivitelben és stylben, továbbá javítását, átalakitását, kihövitését és hangolását jótállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javitást, hosszú zongorák rövidülde átalakitását, börozését és hangolását.

Készitek oltárokat, szószéket és szószék fölébe való koronát, nemkülönben egész templomi berendezéseket is.

Elvállalok iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben, mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egyházak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

7—12.

CSINTALAN GYULA.

LEBOVITS és JANOVITZ cég

legolcsóbb forrás divatos kivitelű **kész férfi- és gyermekruha** vásárlásra, valamint saját szabászati termökben eszközzendő **mértékutáni megrendelésekre.** (5—6.)

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-útca 26. sz.

LUCIO PAGLIA nagy kereskedelmi méhtelege **CASTEL SAN-PIETRO** (Emilia, Italia.)

Minden külföldi és nemzetközi kiállitáson kitüntetést, az olasz király ö felsége részéről a legmagasabb dicséző elismerést nyert. — 33 évi gyakorlat. — Megrendelőinek száma évről-évre növekedik.

Legtisztább olasz fajú anyák, továbbá $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ kgr. súlyú rajok szétküldése üres lépekkal, mézzel, viasszal. A megrendelések leggyorsabb és legpontosabb eszközlése. Az anyák **tiszta fajnevelésére** különös gonddal **csakis erős törzseket** használók, **s állandó felügyeletem és vezetésem a faj kiválóságára és szépségére** nézve, sat. a legjobb **biztosíték.**

Egy postacsomag mülépet (a viasz tisztaságáért szavatolok) 5 kgr. súlyban (a csomagoló ládika is beleértve), Rietsche-féle présen készítve és a német általános méret szerint való nagyságban portomentesen csak 19 frankért küldök. 4.—4.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-útca 10. sz.